



## **De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer**

**Beraadslaging STAT nr 36/2011 van 30 november 2011**

**Betreft:** Aanvraag tot machtiging van Kind en Gezin om vanwege de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie mededeling te bekomen van gecodeerde studiegegevens betreffende de SILC-enquête 2009 in het kader van een onderzoek met als thema "analyse van de leefsituatie van jonge kinderen in Vlaanderen en analyse van het gebruik van kinderopvang" (STAT-MA-2011-029)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna "de Commissie");

Gelet op de wet van 4 juli 1962 *betreffende de openbare statistiek* (hierna "wet openbare statistiek");

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVP");

Gelet op het koninklijk besluit van 13 februari 2001 *ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "koninklijk besluit van 13 februari 2001");

Gelet op het koninklijk besluit van 7 juni 2007 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van het Statistisch Toezichtscomité opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*;

Gelet op de aanvraag van de Administrateur-generaal van Kind en Gezin, ontvangen op 06/10/2011;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie) op 25/10/2011;

Gelet op het technisch en juridisch advies ontvangen op 17/11/2011;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 30 november 2011, na beraadslaging, als volgt:

## **I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG**

1. De aanvraag strekt ertoe om Kind en Gezin, hierna de Onderzoeker genoemd, te machtigen vanwege de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (hierna ADSEI) mededeling te bekomen van gecodeerde studiegegevens betreffende de SILC-enquête 2009 in het kader van een onderzoek met als thema "analyse van de leefsituatie van jonge kinderen in Vlaanderen en analyse van het gebruik van kinderopvang". Het gaat om een herhaling van een onderzoek dat in het verleden al werd uitgevoerd op basis van de databestanden van de SILC-enquête 2006<sup>1</sup>, 2007<sup>2</sup> en 2008<sup>3</sup>.
2. De aanvraag strekt er tevens toe het ingevolge die mededeling af te sluiten vertrouwelijkheidscontract tussen ADSEI en de Onderzoeker goed te keuren.

## **II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG**

### **A. TOEPASSELIJKE WETGEVING**

#### **A.1. Wet openbare statistiek**

3. Op grond van de artikelen 15 en 15*bis* van de wet openbare statistiek is ADSEI bevoegd, na toestemming van het Statistisch Toezichtcomité en mits een vertrouwelijkheidscontract goedgekeurd is door datzelfde Comité, gecodeerde studiegegevens te leveren aan de in de

---

<sup>1</sup> Op 9 april 2008 oordeelde de Commissie dat de mededeling door ADSEI van gecodeerde studiegegevens uit de SILC-enquête 2006 aan de Onderzoeker toegelaten is onder de voorwaarden uiteengezet in de beraadslaging STAT nr. 06/2008.

<sup>2</sup> Op 1 juli 2009 oordeelde de Commissie dat de mededeling door ADSEI van gecodeerde studiegegevens uit de SILC-enquête 2007 aan de Onderzoeker toegelaten is onder de voorwaarden uiteengezet in de beraadslaging STAT nr. 16/2009.

<sup>3</sup> Op 22 september 2010 oordeelde de Commissie dat de mededeling door ADSEI van gecodeerde studiegegevens uit de SILC-enquête 2008 aan de Onderzoeker toegelaten is onder de voorwaarden uiteengezet in de beraadslaging STAT nr. 30/2010.

wet openbare statistiek vermelde bestemmingen onder de in de wet openbare statistiek gestelde voorwaarden.

4. Op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 7 juni 2007 is de Commissie, tot de installatie en de benoeming van de leden van het Comité, belast met de opdrachten die aan het Comité worden toebedeeld door de wet openbare statistiek.

## **A.2. WVP en koninklijk besluit van 13 februari 2001**

5. Op grond van artikel 1, § 1 van de WVP en artikel 1, 3° van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 zijn gecodeerde studiegegevens betreffende geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen persoonsgegevens, waarvan de verwerking slechts mag gebeuren onder de in de WVP en het koninklijk besluit van 13 februari 2001 gestelde voorwaarden.

## **B. RECHTSBASIS**

6. Als IVA met rechtspersoonlijkheid maakt Kind en Gezin deel uit van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap – beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. De belangrijkste opdrachten van Kind en Gezin zijn te situeren in de domeinen kinderopvang (kinderopvang voor nog niet schoolgaande kinderen en buitenschoolse opvang), preventieve gezinsondersteuning en adoptie. Kind en Gezin is één van de in de wet openbare statistiek opgesomde bestemmingen van gegevens, meer bepaald één in de zin van artikel 15, eerste lid, 2°, van de wet openbare statistiek.
7. De Onderzoeker komt derhalve principieel in aanmerking om gemachtigd te worden de gevraagde gegevens te ontvangen.

## **C. FINALITEIT**

8. Persoonsgegevens dienen voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen (artikel 4, § 1, 2° WVP).
9. Uit de stukken bij de aanvraag blijkt dat de gegevens zullen worden gebruikt voor statistisch onderzoek, beleidsondersteunende doeleinden en studiewerk met algemene relevantie, meer bepaald:
  - 1) Analyse van de leefsituatie van jonge kinderen in Vlaanderen: gezinssituatie (gezinsvorm, gezondheidssituatie, origine, onderwijsniveau), financiële situatie,

andere materiële omstandigheden in het gezin in functie van strategische oefeningen in het domein van de kinderopvang en in het domein van de preventieve zorg, en voor opname in de jaarlijkse publicatie 'Het kind in Vlaanderen' van Kind en Gezin.

- 2) Analyse van het gebruik van kinderopvang voor nog niet schoolgaande kinderen en van het gebruik van buitenschoolse opvang, in functie van de planning en de toewijzing van opvangplaatsen, algemeen en naar kansengroepen (socio-economische status, origine).

10. Deze doeleinden beantwoorden aan de voormelde vereisten van de WVP.
11. Op grond van artikel 15 van de wet openbare statistiek dienen de gecodeerde persoonsgegevens te worden verkregen voor statistische of wetenschappelijke doeleinden.
12. Volgens de beheersinstelling voldoet het onderzoek aan de geldende wetenschappelijke normen en heeft de voorgaande jaren zijn degelijkheid en waarde bewezen. De Commissie sluit zich hierbij aan.

#### **D. GEGEVENS**

13. De Onderzoeker vraagt uit de SILC-enquête 2009 het bestand over het Vlaams Gewest met als teleenheid het kind (kinderen van 3 tot en met 11 jaar).

#### **E. PROPORTIONALITEIT**

##### **E.1. Ten overstaan van de noodzaak tot het verkrijgen van gecodeerde gegevens**

14. De Onderzoeker mag de gecodeerde persoonsgegevens enkel ontvangen indien een verwerking van anonieme gegevens niet de mogelijkheid zou bieden de statistische of wetenschappelijke doeleinden die hij beoogt te verwezenlijken (artikel 4 WVP).
15. De studie en analyse die met onderhavige aanvraag wordt beoogd kan het 'informatieverlies' van een eventuele anonimisering door ADSEI (bv. door opname van de gevraagde gegevens in totaliserende tabellen) niet aan.
16. De noodzaak om over niet-geaggregeerde gegevens te kunnen beschikken wordt duidelijk aangegeven en de Commissie erkent bijgevolg de behoefte aan de gevraagde gecodeerde

persoonsgegevens voor de beoogde onderzoeksdoelstellingen. Een mededeling van louter anonieme informatie kan hier niet volstaan.

17. De doeleinden rechtvaardigen dus de verwerking van gecodeerde persoonsgegevens.

## **E.2. Ten overstaan van de hoeveelheid aan gegevens**

18. Het gevraagde bestand bevat volgende variabelen:

- gegevens over het kind zelf: leeftijd op het moment van het interview (in maanden), participatie aan onderwijs (kleuterschool en lagere school), gebruik van de diverse vormen van kinderopvang en aantal uren gebruik;
- gegevens over het huishouden waar het kind in verblijft: huishoudtype (een-/tweeoudergezin, moeder in het huishouden aanwezig, vader in het huishouden aanwezig), beschikbaar gezinsinkomen, equivalised disposable income, at risk of poverty, ontvangen van leefloon of andere OCMW-steun, recht op en ontvangen van alimentatie, de non-monetary household deprivation indicators, de household data on social exclusion, woonomstandigheden (type woning, bewonersstatus, tekorten woning en woonomgeving, short of space, severe housing deprivation, overcrowding rate, housing cost overburden rate), difficulties to make ends meet, non capacity to afford a meal, non capacity to face unexpected financial expenses, non capacity to afford paying for one-week holiday, lack of elementary comfort, unmet need for medical examination for financial reasons, intensiteit van tewerkstelling in het gezin, material deprivation rate.
- gegevens over de moeder van het kind/gegevens over de vader van het kind: leeftijd op het moment van het interview (in jaren), burgerlijke staat, nationaliteit, land van geboorte (België - niet-België), hoogste ISCED bereikt, gegevens over tewerkstelling (huidige tewerkstellingssituatie, aantal uren wekelijks, reden voor minder dan 30 uren werken), gezondheidsgegevens (gezondheidsstatus, chronische aandoeningen, beperkingen in activiteiten), indicators sociale integratie;
- de wegingsfactoren die moeten worden gebruikt voor de gegevens over kinderopvang en voor de andere gegevens.

19. Er wordt in de aanvraag gedetailleerd uiteengezet waarom de mededeling van de gevraagde gegevens een wezenlijk deel uitmaakt van de nagestreefde doelstellingen.

20. Volgens ADSEI sluiten de opgevraagde gegevens van de SILC-enquête 2009 perfect aan bij de vooropgestelde onderzoeksdoelstellingen en zijn de opgevraagde gegevens tevens evenredig aan de doelstellingen van het onderzoek. De beheersinstelling voegt daaraan

toe dat het finaliteitsprincipe wordt nageleefd aangezien de gegevens gebruikt zullen worden voor statistisch onderzoek, beleidsondersteunende doeleinden en studiewerk met algemene relevantie, en niet om administratieve dossiers/bestanden aan te vullen.

21. De Commissie sluit zich daarbij aan en besluit dat de dataset die voor het onderzoek zal meegedeeld worden, relevant en derhalve toereikend, ter zake dienend en niet overmatig is in de zin van artikel 4, § 1, 3° van de WVP.

### **E.3. Ten opzichte van de bewaartermijn van de gegevens**

22. Persoonsgegevens mogen niet langer worden bewaard dan voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt, noodzakelijk is (artikel 4, § 1, 5° van de WVP).
23. Met onderhavige aanvraag ligt een onderzoek voor op de gegevens die betrekking hebben op de SILC-enquête 2009. Zij worden eenmalig ter beschikking gesteld voor dit onderzoek met een duurtijd van 1 jaar. De gegevens zullen voor één jaar worden bewaard, vanaf de mededeling ervan. De bewaartermijn van de gegevens stemt dus overeen met de duurtijd van het onderzoek. Ook de beheersinstelling bevestigt dat de bewaarduur van 1 jaar zeer billijk is.
24. Na deze bewaartermijn moeten de gegevens en back-ups door de Onderzoeker volledig vernietigd worden. Het is niet toegestaan de gecodeerde studiegegevens voor dezelfde doeleinden langer te blijven gebruiken, behoudens toegekende verlenging. Mochten de doeleinden reeds vóór het vervallen van die termijn zijn bereikt, dienen de gegevens en back-ups nog voor afloop van deze termijn door de Onderzoeker te worden vernietigd, met name meteen nadat de doeleinden zijn verwezenlijkt.

## **F. AANGIFTE**

25. De Onderzoeker dient, voordat wordt overgegaan tot één of meer volledig of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerkingen van de gevraagde gecodeerde gegevens die voor de verwezenlijking van de vooropgestelde doeleinden bestemd zijn, daarvan aangifte te doen bij de Commissie.

## **G. BEVEILIGING**

### **G.1. Consulent inzake informatieveiligheid**

26. Uit de door de Onderzoeker meegedeelde stukken blijkt dat hij over een consultant inzake informatieveiligheid beschikt, wiens identiteit tevens werd meegedeeld.

## **G.2. Veiligheidsbeleid**

27. Uit het veiligheidsevaluatieformulier van de Onderzoeker dat de aanvraag tot mededeling van de gegevens en het vertrouwelijkheidscontract vergezelde, kan opgemaakt worden dat van 14 veiligheidsmaatregelen die door de Commissie in het algemeen worden aanbevolen bij de verwerking van persoonsgegevens, er 11 zijn gerealiseerd. De verschaft informatie op het gebied van veiligheid in het veiligheidsevaluatieformulier is identiek met de vorige aanvraag die resulteerde in beraadslaging STAT nr. 30/2010 van 22 september 2010. Er kan op dit punt dan ook worden verwezen naar de opmerkingen die werden gemaakt in randnummer 29 uit voormelde beraadslaging<sup>4</sup> en waaraan de Onderzoeker vooralsnog geen nuttig gevolg heeft gegeven.
28. De verschaft informatie op het gebied van de concrete veiligheidsmaatregelen die werden genomen om de gegevens te beschermen en te beveiligen is eveneens vergelijkbaar met de vorige aanvraag die resulteerde in beraadslaging STAT nr. 30/2010 van 22 september 2010 van de Commissie. Er kan op dit punt dan ook verwezen worden naar de opmerkingen die werden gemaakt in randnummer 30 uit voormelde beraadslaging<sup>5</sup> en waaraan de Onderzoeker vooralsnog geen nuttig gevolg heeft gegeven.
29. De beheersinstelling dringt erop aan dat er rekening wordt gehouden met de opmerkingen die reeds bij de vorige aanvra(a)g(en) werden gemaakt. De Commissie sluit zich hierbij aan en vraagt dus dat de Onderzoeker verhoogde beveiligingsmaatregelen in acht neemt. Dit is des te meer het geval nu een deel van de gevraagde gegevens gezondheidsgegevens zijn, overeenkomstig artikel 7 WVP, en nu de Onderzoeker kennelijk een cyclische verwerking van elke nieuwe beschikbaar SILC-enquête ambieert (zie voetnoten 1, 2 en 3).

---

<sup>4</sup> Zie ook randnummer 33 van beraadslaging STAT nr. 16/2009 van 1 juli 2009.

<sup>5</sup> Zie ook randnummer 35 van beraadslaging STAT nr. 16/2009 van 1 juli 2009.

### **G.3. Verantwoordelijke natuurlijke persoon**

30. De identiteit van de verantwoordelijke natuurlijke persoon werd meegedeeld. Deze persoon is persoonlijk verantwoordelijk voor het naleven van alle verplichtingen m.b.t. de uitvoering van de wet openbare statistiek, de WVP, hun uitvoeringsbesluiten, elke andere wettelijke of reglementaire bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de bepalingen van de onderhavige beslissing van de Commissie, en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.
31. Deze persoon zal daadwerkelijk toezicht uitoefenen op de rechtmatige aanwending van de verstrekte gegevens.
32. De maatregelen waarvan sprake in G. 1. t.e.m. G.3., die de bescherming en de veiligheid van de verstrekte studiegegevens moeten verzekeren, zoals vereist door artikel 16 WVP en artikel 15*bis* wet openbare statistiek, zijn doeltreffend, indien ze strikt worden gecontroleerd en (op)gevolgd in de praktijk.

### **G.4. Scheiding van andere verwerkingen**

33. De Onderzoeker dient onderhavige gegevensverwerking voor de bedoelde doeleinden gescheiden te houden van de andere verwerkingen van persoonsgegevens waarvoor hij eventueel verantwoordelijk is.

### **G.5. Verbod op decodering**

34. De Onderzoeker dient er zich contractueel toe te verbinden alle mogelijke middelen te zullen inzetten om te vermijden dat de identiteit van de personen op wie de meegedeelde persoonsgegevens betrekking hebben, zou worden achterhaald.

### **G.6. Koppelverbod**

35. De Onderzoeker mag geen pogingen ondernemen om de bekomen persoonsgegevens te koppelen aan persoonsgegevens die reeds met toepassing van andere machtigingen aan hem werden overgemaakt.



## **G.7. Vertrouwelijkheid**

36. De Onderzoeker verbindt er zich toe de vertrouwelijkheid van de studiegegevens in acht te nemen en ervoor te zorgen dat de studiegegevens uitsluitend gebruikt worden door leden van zijn eigen personeel of door enig ander persoon die deze gegevens in ten behoeve van de Onderzoeker verwerkt, met het oog op de uitvoering van het bedoelde onderzoek.

## **G.8. Personen die de studiegegevens gebruiken en de lijst van deze personen**

37. Een deel van de opgevraagde studiegegevens betreffen gezondheidsgegevens in de zin van artikel 7 van de WVP. De Onderzoeker moet, gelet op de gevoelige aard van deze gegevens, hoofdstuk III van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 naleven, hetzij:
- een lijst opstellen waarop de (categorieën van) personen vermeld worden die de meegeedeelde gegevens zullen gebruiken. Deze lijst zal voortdurend geactualiseerd en ter beschikking van de Commissie gehouden worden. Het betreft hier, voor de goede orde, niet alleen de eigenlijke onderzoekers van Kind en Gezin, maar ook de testers en operatoren die technisch interveniëren op de persoonsgegevens;
  - deze personen moeten door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijk karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen. Minstens zullen deze personen een verklaring ondertekenen waarin zij zich hiertoe verbinden de veiligheid en het vertrouwelijk karakter van de informatiegegevens te bewaren ;
  - in de aangifte van de geautomatiseerde verwerking van de verkregen gegevens wordt melding gemaakt van de wet of verordening op grond waarvan de verwerking van dergelijke persoonsgegevens is toegestaan.

## **H. ANDERE GEBRUIKSVORWAARDEN**

### **H.1. Verspreiding resultaten**

38. Uit de stukken bij de aanvraag blijkt dat er enkel percentages zullen gepubliceerd worden.
39. De Onderzoeker moet er inderdaad voor zorgen dat, na analyse en gebruik van de gegevens, de gepubliceerde resultaten anoniem en globaal blijven, zodat de individuele gegevens er niet rechtstreeks of onrechtstreeks uit geïdentificeerd kunnen worden. De resultaten mogen dus enkel onder globale en naamloze vorm worden verspreid.

40. Tenminste vijftien dagen vóór de verspreiding moet de Onderzoeker de voorgenomen publicatie overigens aan ADSEI ter inzage voorleggen.

## **H.2. Controle**

41. De Onderzoeker stemt er uitdrukkelijk mee in dat vertegenwoordigers van de Commissie, te allen tijde zonder voorafgaande ingebrekestelling toegang krijgen tot de lokalen en tot de informatica-infrastructuur waar de verstrekte gegevens worden bewaard, om na te gaan of de bepalingen van de beslissing van de Commissie, de bepalingen van de wet openbare statistiek en haar uitvoeringsbesluiten, alsook de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract worden uitgevoerd.
42. Op eenvoudig verzoek kan de Commissie toegang krijgen tot andere lokalen en ICT-systemen om te controleren of er geen inbreuk gepleegd wordt op de bepalingen van de beslissing van de Commissie, de bepalingen van de wet openbare statistiek en haar uitvoeringsbesluiten en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.

## **I. HET VERTROUWELIJKHEIDSCONTRACT**

43. De studiegegevens worden medegedeeld aan de Onderzoeker krachtens een vertrouwelijkheidscontract tussen ADSEI en de Onderzoeker.
44. Het vertrouwelijkheidscontract, dat als bijlage werd gevoegd bij de aanvraag tot mededeling van de gegevens, legt de voorwaarden vast waaronder de gegevens door ADSEI doorgegeven en door de Onderzoeker gebruikt mogen worden.
45. Het vertrouwelijkheidscontract bevat minstens de wettelijk verplichte vermeldingen als bepaald in artikel 15*bis* wet openbare statistiek, waaronder de duur van het vertrouwelijkheidscontract, dat, in de ogen van de Commissie, wordt gesloten voor een duur van één jaar. Dit laatste betekent geenszins dat na afloop van deze contractuele termijn, de vertrouwelijkheid van de gegevens zelf mag worden doorbroken. Die laatste moet dus onbeperkt in de tijd worden gerespecteerd.

46. De contractuele bepalingen die te maken hebben met privacy en vertrouwelijkheid die in het vertrouwelijkheidscontract staan, zijn opgenomen in onderhavige beslissing van de Commissie, waardoor personen vreemd aan het vertrouwelijkheidscontract zich ook kunnen wenden tot de Commissie, die aldus de naleving van de voorwaarden waaronder de gegevens door de Onderzoeker gebruikt mogen worden kan controleren.

### **III. ALGEMEEN BESLUIT**

47. De Onderzoeker dient bij de verwerking van de verkregen persoonsgegevens rekening te houden met de WVP, de wet openbare statistiek, hun uitvoeringsbesluiten en elke andere wettelijke of reglementaire bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de bepalingen van de onderhavige beslissing van de Commissie, en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract tussen ADSEI en de Onderzoeker.

### **IV. SPECIFIEK BESLUIT**

48. De Commissie is van oordeel dat:

- de Onderzoeker over een rechtsgrond beschikt om de verzochte gecodeerde studiegegevens op te vragen;
- de mededeling door ADSEI van de gevraagde gecodeerde studiegegevens aan de Onderzoeker toegelaten is in functie van de beoogde finaliteiten;
- de onderzoeksduur, de bewaartermijn van de gegevens en dus de duur van het vertrouwelijkheidscontract is beperkt tot één jaar, na afloop waarvan de vertrouwelijkheid van de gegevens zelf onbeperkt in de tijd moet worden gerespecteerd;
- de Onderzoeker, gelet op de aard van sommige gegevens in de gevraagde dataset, hoofdstuk III van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 moet naleven;
- de Onderzoeker verhoogde beveiligingsmaatregelen in acht moet nemen, aangezien een deel van de gevraagde gegevens, gevoelige gezondheidsgegevens betreffen;
- de resultaten van de studie bij verspreiding nooit identificerende variabelen mogen bevatten.

**OM DEZE REDENEN,**

**De Commissie,**

**machtigt** ADSEI om de hogervermelde persoonsgegevens onder de hogervermelde voorwaarden mee te delen aan Kind en Gezin;

**keurt** het vertrouwelijkheidscontract met de Onderzoeker onder de hogervermelde voorwaarden goed;

Voor de Administrateur m.v.,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere